

‘Er gebeuren zulke bijzondere dingen’ Team Zorgbemiddeling Nusantara

Door Peter Huijs,
BTH-Thinkpictures

Een zorg- en verpleeginstelling als Nusantara heeft heel wat handen en hoofden nodig om het geheel draaiende te houden. Voor de verzorging en verpleging van de ongeveer 150 mensen die in Rumah Saya in Apeldoorn en Patria in Bussum wonen, zijn meer dan 210 mensen bezig. Deze 210 mensen zijn in dienst om hun Indische, Molukse en Surinaamse ouderen die *intramuraal* zijn (zoals dat heet) een goed, verantwoord en zo prettig mogelijk verblijf te garanderen. Alle drie de locaties, dus ook Rumah Melati in Almere, verzorgen bovendien heel goede wijkverpleging, waarbij het oog en de aandacht altijd gericht zijn op de cultuurspecifieke achtergrond van ‘onze mensen’. En daarnaast zijn er nog talrijke vrijwilligers die de meest schitterende programma’s voor en met bewoners en thuiswonenden verzorgen.

Margriet van Zanten en Joyce de Ruyter de Wildt bemensen het intramurale intake-bureau. Margriet begon meer dan dertig jaar geleden als vrijwilligster bij Patria, toen nog in Baarn, nu in Bussum. Joyce kwam in 2010 bij Rumah Saya als oproepkracht voor de avond- en nachtdienst. Dat werd al gauw het Servicebureau, en nu vormen zij het team Zorgbemiddeling.

Joyce: ‘Wat wij in de loop van de jaren wel hebben gemerkt is dat je bijvoorbeeld de Molukse groep, maar ook de Indische families best wel zorg-mijdend kunt noemen. Zeker de ouderen daaronder. Deze mensen zijn altijd hard geweest voor zichzelf. Zorg vragen is moeilijk voor hen, ze denken dat ze alles nog best zelf kunnen. Er komt een zekere gêne bij, men schaamt zich als men het niet meer zelf kan. Bovendien is het is niet niks om van huis naar een verpleeghuis te gaan. De stap is gigantisch, en daarvoor hebben we alle begrip. Het laatste station komt dan toch weer dichterbij. Het is maar hoe je het wilt zien: is het loslaten, of je laat alles achter je? Niet omdat je dat graag wil, maar omdat je lijf of je geest je in de steek laten. Maar ook in het verpleeghuis geldt: wat je nog zelf kunt doen, doe je. Zelfredzaamheid wordt hier alleen maar gestimuleerd.

Margriet: ‘Kinderen (meestal ook al zestigers!) hebben veel moeite om vader of moeder weg te brengen. Het past ook niet in de cultuur, want de Indische groot-fa-

milie zorgt voor elkaar tot het einde. Maar ook zij kunnen niet anders, zij zijn hier opgegroeid, en zijn nu ook mantelzorgers met een baan geworden.’

Nusantara zet haar media- en wervingsbeleid nu actief in om de tweede en derde Molukse en Indische generaties te bereiken. Dat zijn zestigers nu, of nog jonger, de digitale wereld is voor hun een open boek. Natuurlijk, zij vormen zelf de populatie van de toekomst. Maar ze zijn vooral belangrijk, omdat zij voor hun ouders initiatiefnemer kunnen zijn, om eens te gaan kijken in Rumah Saya, Patria of Rumah Melati. Ze kunnen de sfeer aanvoelen, zij horen de taal, en kunnen ervaren dat hun ouders zich hier wel senang kunnen voelen, een thuis zullen vinden, zeker nu ze wat ouder worden. Maar onderschat ook niet hoe de eerste generatie zelf actief meezoekt: Joyce de Ruyter de Wildt en Margriet van Zanten horen nu al, dat ouderen zelf over Nusantara gelezen hebben in de *Moesson!* Oudere Indische mensen zijn wel huiselijk, maar de pasar malam, daar willen ze naartoe, met de rollator of als het moet in de rolstoel. Dat is een soort samenkomst, ze horen er de tongval en de muziek, daar zijn de vertrouwde gerechten, daar zien ze oude bekenden.

Ook al zie je met enige regelmaat Nusantara’s bewoners ouder dan honderd worden, toch komen er steeds weer plaatsen vrij, want mensen overlijden. Joyce daarover: ‘Dan kamp je als team Zorgbemiddeling de ene keer met wachtlijsten, en dan weer met lege bedden, dat is nu eenmaal de aard van ons werk.’ Maar ook de overheid is onrustig, met al hun veranderingen in wetgeving voor de zorg. Bij de mensen ontstaat er dan weleens een beeld van: ‘Wij kunnen met moeder of vader toch niet meer terecht. Als je het verpleeghuis in gaat dan mag je niets meer, alles wordt bepaald voor je, je moet je huis en tegoed opeten, al je geld inleveren en je kunt niets meer.’ Nee dus! Zo is het allang niet meer. Zeker, er is een eigen bijdrage, maar die is inkomensafhankelijk. Je houdt voldoende over voor je boodschappen, of om een dagje uit te gaan of op vakantie te gaan – als je dat verdient ook deed.’ Margriet vult aan: ‘Maar waar het om gaat, is dat je het juiste zorgzwaartepakket weet aan te vragen. Dat

luistert nauw, en daar zijn wij voor. Wij leggen de contacten met onze potentiële nieuwe bewoners. Wij onderzoeken welke opties er zijn. Soms is er al een indicatie; wij vragen alle gegevens op bij de huisarts, we maken een afweging en bespreken dat met een teamleider en een arts. Onze aanvragen moeten goed onderbouwd zijn, want wij loggen direct in op de computers van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Ook wij als zorgbemiddeling worden weer gescreend; zouden we teveel verkeerde aanbevelingen verstrekken dan kan onze licentie worden ingetrokken.’

Joyce: ‘Maar we hebben best een goede relatie met het CIZ. Soms bellen ze over een aanvraag om extra vragen te stellen. Wij kennen de mens en de situatie, we hebben hen gezien en met onze toelichting zijn zij dan vaak overtuigd.’ Margriet: ‘Alleen is het best jammer dat er geen toelating is op eenzaamheid. Vereenzaming is een zwaar en veel voorkomend punt, maar daarop wordt niet geïndiceerd. Ik las vandaag nog in de krant: ‘Eenzaamheid kwelt ouderen meer dan ziekte’. Maar ook in een instelling kunnen mensen, alleen op hun kamer vereenzaamd raken. Dat is nog een ander belang van onze gemeenschappelijke maaltijd, en het belang van de taal die ze horen. Aspecten die van oudsher zo belangrijk zijn in de Indische cultuur. We begeleiden hun opvang in de groep. Want zij hebben baat bij het houvast dat anderen kunnen bieden.’

Margriet: ‘Je hoort de kinderen die met moeder of vader ons bezoeken wel eens zeggen: ‘Wel jammer dat ze hier niemand kennen.’ Maar dan zie je dat moeder in de rolstoel al meteen contact heeft met een bewoner, waarmee ze indertijd op het internaat bij de nonnen in Gedangan of op het meisjesinternaat in Soerabaja heeft gezeten. Er gebeuren zulke bijzondere dingen!’ <

Nusantara

WELZIJN IN ZORG, WONEN & CULTUUR

Onze Indische gastvrijheid is vanzelfsprekend

Zoekt u voor uzelf of voor familie een plek waar de verzorgers het leven en de behoeften van ouderen echt kennen en begrijpen?

Zoekt u een thuis waar de eigen waarde, kwaliteiten en mogelijkheden tellen?

U vindt het in onze woon- en verpleeghuiszorgcentra.

Hier is aandacht voor de Indische cultuur en ruimte voor herinneringen aan Nederlands-Indië. Er zijn activiteiten die het Indische thuis doen herleven. Wij leveren onze zorg en diensten vanuit de Indische achtergrond en cultuur. Altijd op basis van persoonlijke vrijheid om aan uw eigen leven invulling te geven. U maakt uw eigen keuzes, of het nu gaat om het beleg op uw boterham of de manier waarop u uw dag indeelt. In onze woon- en zorgcentra vindt u een leefomgeving voor de (Indische) familie. Een plaats voor spontaan en dagelijks contact, ‘net als thuis’. Een plaats waar u als vanzelfsprekend uw cultuur kunt overdragen aan volgende generaties. Een plaats waar de familiesfeer duidelijk tot uitdrukking komt. In onze centra ziet, ruikt en proeft u het voormalig Nederlands-Indië. U herkent direct de Indische kunst & cultuur, de gastvrijheid en de verbondenheid met het verleden. U ziet dat allemaal terug in activiteiten die wij regelmatig organiseren in onze woon- en verpleeghuiszorgcentra. In muziek en dans. In aandacht voor de balans tussen lichaam en geest. In kumpulan en makan-activiteiten.

Bent u geïnteresseerd?

U kunt ons bellen: (055) 534 00 10 of u kunt ons een e-mail sturen: info@nusantara.nl.